

Трутен В.А., магістр, Булгакова Т.В., доц.

Київський національний університет технологій та дизайну

ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ ЖИТЛА САДИБНОГО ТИПУ

Анотація. У статті розглянуто особливості формування інтер'єрів сучасного житла садибного типу. Здійснено аналіз досвіду формування інтер'єру приватного будинку на основі вітчизняної та закордонної практики. Виявлено особливості дизайну інтер'єру житла садибного типу за функціонально-планувальною структурою, технологічним та художньо-естетичним рішенням.

Ключові слова: житло садибного типу; індивідуальний будинок; дизайн інтер'єру; функціонально-планувальна структура; художньо-естетичні рішення.

Truten V.A., Bulgakova T.V.

Kyiv National University of Technologies and Design

INTERIOR DESIGN OF MANOR-TYPE HOUSING

Abstract. The article considers the peculiarities of the formation of interiors of modern manor-type housing. An analysis of the experience of forming the interior of a private house on the basis of domestic and foreign practice. The peculiarities of the interior design of the manor-type dwelling according to the functional-planning structure, technological and artistic-aesthetic solution are revealed.

Keywords: manor-type housing; individual house; interior design; functional-planning structure; artistic and aesthetic solutions.

Вступ. При проектуванні інтер'єру житла садибного типу, тобто замських приватних будинків, необхідна організація житлового простору, який є відповідним до потреб людини і гармонійно існує разом із навколишнім середовищем, житла високої якості, облаштування інтер'єру, який відповідає інтересам користувача.

Тема сучасного індивідуального житла розглянута в книгах, статтях та наукових виданнях. На сьогоднішній день чимало досліджень спрямовано на виявлення типології будівель соціального житла і визначення особливостей формування архітектурно-планувальної структури житлового середовища.

Функціонально-типологічні та соціально-психологічні проблеми житла досліджували В. Кашуба, Г. Сталінська, Ю. Горюнова, В. Аристархова, В. Даниленко, О. Казаріна. В означених роботах розглядаються фундаментальні питання взаємозв'язків архітектури та дизайну, дослідження зв'язків і взаємовпливу архітектури й мистецтва, проаналізовано проблематику візуального сприйняття, як цілісних об'єктів, так і мистецтва крізь призму гештальтпсихології, з'ясовано питання естетичної оцінки предметного наповнення середовища.

У статті В. Аристархової «Дизайн-проекування інтер'єрів приватного житлового будинку» розглянуто соціальні вимоги, які обумовлені соціально-демографічними, соціально-економічними та соціально-культурними потребами. Вони повинні забезпечити відповідність проєктованих об'єктів умов побуту, звичаїв, традицій, норм і правил поведінки, демографічній структурі та характеристиці сім'ї. Склад приміщень житла багато в чому визначається соціальними, віковими характеристиками проживаючих в ньому людей, їх кількістю, статевою приналежністю у сім'ї.

У статті Л.В. Кучеренко, Т.Г. Шулік «Специфіка формування малоповерхових житлових будівель» було вирішено важливе завдання: формувати концепції архітектурного упорядкування суміжного навколишнього середовища та творчо розробляти їх, розробляти концепції архітектурної організації внутрішньо- об'єктивного середовища відповідно соціальним умовам, використовувати теоретичні положення і

категорії архітектурної композиції при формуванні об'єкту, що проектується, обирати оптимальну конструктивно-планувальну схему, що відповідає функціональним вимогам. Визначено, що таке екологічно комфортне житлове середовище в сучасних умовах, яке повинно формуватися з використанням раціональних прийомів архітектурного формоутворення, спрямованих на організацію стійкого зв'язку об'єму будівлі і природи.

Книга «Усім потрібне житло. Справедливе, соціальне, доступне» від німецьких архітекторів Урсули Клеєфіш-Йобст, Петера Кеддерманна та Карена Юнга пропонує всебічний огляд теми доступного житла: від значущих моделей 1920-х років до сучасних концепцій сьогодення. Експертні нариси висвітлюють проблему житла з різних точок зору, вирішення якої є визначальним для соціальної згуртованості нашого суспільства.

Але аналіз літературних джерел показує, що питанням формування окремо інтер'єру житла садибного типу в сучасних умовах з використанням сучасних технологій приділено недостатньо уваги.

Постановка завдання.

- Провести порівняльний аналіз інтер'єру житла садибного типу і багатоквартирного помешкання.

- Виявити особливості дизайну інтер'єру сучасного житла садибного типу за функціонально-планувальною структурою, технологічним та художньо-естетичним рішеннями.

Результати досліджень. Житловий будинок садибного типу – це житло для використання протягом року з метою проживання або позаміського відпочинку. Розташування тих чи інших приміщень в першу чергу залежить від площі будинку, кількості осіб, що проживають в будинку, і наявних комунікацій. Все частіше люди купують приватні будинки і намагаються відгородитися від урбаністичного середовища з метою зробити своє життя більш гармонійним і ближчим до природи, адже індивідуальні будинки мають ряд переваг перед житлом в багатоквартирному помешканні, а саме:

- Можливість вільного планування, а не те, що пропонує забудовник.
- Варіативність улаштування систем та приборів опалення, водопостачання та кондиціонування.
- Незалежність від комунальних підприємств.
- Великий вибір оздоблювальних матеріалів.
- Більша площа у порівнянні з квартирою.
- Можливість використання еко технологій та матеріалів
- Наявність своєї садиби.

Функціонально-планувальні особливості.

Чим більша площа будинку-тим більша варіативність використання квадратних метрів. За допомогою перегородок та зонування відбувається розпланування меж майбутніх кімнат. Мінімальна кількість житлових кімнат для невеликої родини-три. Спальні кімнати не мають бути прохідні і бути поряд з кімнатами загального користування.

Найкращим рішенням є розділення кімнат за поверхами. На першому поверсі зазвичай влаштовують кімнати загального користування, такі як: вітальня, кухня та їдальня. Вхід до вітальні краще з передпокою, адже це спрощує планування. Залежно від квадратури всього будинку вітальня може бути площею від 15 до 50 метрів квадратних. Її краще розташовувати з південної сторони аби сонце потрапляло в приміщення протягом усього дня.

Щодо їдальні та кухні, це можуть бути або різні кімнати або об'єднана кухня-столова, завдяки чому приміщення буде більш просторим. Площа кухні-їдальні може

бути 12–30 метрів квадратних, якщо окремо, то кухня має бути просторою, не менше 9 м², адже потрібно багато місця для улаштування побутової техніки і столових приборів.

Санвузли. Вони бувають сумісні або роздільні. Санвузол рекомендується розташовувати з тіньової сторони будинку. При умові, що будинок двох- або трьох рівневий, бажаним буде розміщення санвузлів на кожному поверсі один під одним.

Спальні кімнати необхідно розташовувати з сонячного боку і за можливості на другому поверсі, але для літніх людей розташування спальні на першому поверсі буде більш вдалим.

Технологічні особливості. В житлі садибного типу наявна можливість вибору різноманітних систем технологічного забезпечення включаючи використання прогресивних еко технологій. Розглянемо основні види технологічного забезпечення заміського будинку.

Опалення. При виборі системи теплозабезпечення необхідно врахувати деякі складові, такі як ціна, монтаж, доступність палива та екологічність. Існує безліч варіантів організації систем опалення в індивідуальних будинках, серед яких:

- Водяне опалення. Являє собою замкнуту систему: котел- трубопровід – батареї.
- Електрична система. Працює по принципу перетворення електричної енергії в теплову. Основні види:

- a. Електроконвектори
- b. Система теплої підлоги
- c. Ультрачервоні обігрівачі

- Тепловий насос. Помпи використовують тепло землі, води або повітря, таким чином перетворюють тепло в чисту енергію.

- Сонячні батареї. Принцип роботи-перетворення енергії сонця в тепло. Якщо в регіоні, де влаштовані панелі менше 20 сонячних днів на місяць, то необхідно поєднати з іншим способом опалення.

Вентиляція. Вентиляційні системи поділяють на природні і примусові (керовані, механічні). Для створення природної вентиляції необхідно виконати віддушини і створити вентиляційний канал.

Примусова вентиляція більш ефективна і здатна до контролю температури і вологості в повітрі. Цей тип вентиляції може бути припливним, витяжним або припливно-витяжним.

Кондиціонування. Системи кондиціонування можна поділити за категоріями:

- За способом кріплення: настінні, касетні, каналні, підлогові.
- За кількістю блоків: автономні, спліт, мульти-спліт, мультизональні.
- Сезонність роботи: цілий рік або в теплу пору.
- За способом забору: з циркуляцією, рециркуляцією.
- За режимом: охолодження або нагрівання.

Художньо-естетичні особливості.

Житло садибного типу – це середовище пов'язане з природою і натуральним способом буття і тому художні образи, що здатні це передавати, найбільш гармонійно поєднуються з такими просторами. Таким чином можна виділити ряд художньо-естетичних напрямків що найбільш відповідають інтер'єру даного типу житла

- Морський стиль – використовує тему води, що підходить для інтер'єру заміського будинку. Для цього зовсім не обов'язково поблизу мати водойму. Тут досить використовувати колірне рішення і наповнити приміщення відповідними деталями: репродукціями мариністів, текстилем морської тематики.

- Еко-стиль дозволяє злитися з природою, гармонійно поєднуючись з природною красою навколишнього ландшафту. При оформленні слід відштовхуватися

від трьох складових – практичність, довговічність і натуральність. Для еко-стилю характерні правильні форми, мінімум декору і багато світла. Характерними є меблі з натуральних природних матеріалів, наприклад, з лози або фактурної деревини. Декоративна роль в інтер'єрі відводиться озелененню.

- Сільський стиль особливо підходить, якщо стіни зведені з бруса або колод. В цьому випадку закривати стіни і балки перекриття не має сенсу - вони повністю впишуться в інтер'єр. Підтримати образ допоможуть меблі з деревини, покриті лаком або морилкою. Характерним також є використання домотканого текстилю.

- Етнічні стилі зближать з природою, налаштовують на медитативний лад. Характерним є використання аутентичних предметів меблів та оздоблення, відповідних певним культурам, але перенасичувати площу будинка численними, яскравих відтінків, декоративними деталями не варто. Адже заміський будинок це перш за все місце відпочинку від метушні мегаполісу

Безсумнівно, екстер'єр будівлі повинен відповідати і продовжувати стилістику приміщення.

Висновки.

Виявлено особливості формування житлового простору садибного типу за трьома критеріями:

- функціонально-планувальна структура;
- технологічні рішення;
- художньо-естетичні рішення.

За функціонально-планувальною структурою важливим є можливість вертикального зонування за поверхами та варіативне використання при зонуванні більшої площі приміщень у порівнянні з житлом в багатоквартирному помешканні. Технологічні рішення вирізняються варіативністю улаштування систем та приборів опалення, водопостачання та кондиціонування включаючи використання еко технологій. За художньо-естетичними рішеннями найбільш гармонійними для такого житла є образи пов'язані з природою та натуральним буттям, виділено 4 стилевих напрями: морський стиль, еко-стиль, сільський стиль, етнічні стилі.

Список використаної літератури

1. Анвин С. Основы архитектуры. СПб.: Питер, 2012. 272 с.
2. Бойко Х. С. Типы домов и архитектурные конструкции: учеб. пособие. Львов: Издательство Львовской политехники, 2012. 196 с.
3. Забелина Е. В. Поиск новых форм в ландшафтной архитектуре: учебное пособие. М.: Архитектура-С, 2005. 160 с.
4. Крижановська Н. Я. Конспект лекцій з дисципліни "Архітектура житлових будівель". Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків. ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 104 с.
5. Панеро Д. Основы эргономики. Человек, пространство. Интерьер: справочник по проектным нормам. Пер. с англ. М.: АСТ; Астрель, 2008. 312 с.
6. Петренко М. С., Булгакова Т. В. Принципи формування інтер'єру житла з використанням українських національних мотивів. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. 2015. № 3 (86). С. 272–276.
7. Розенсон И. А. Основы теории дизайна: учебник для вузов. СПб.: Питер, 2007. 219 с.
8. Ефимов А. В. Дизайн архитектурной среды: учебник для вузов. Москва. Архитектура-С, 2006. 504 с.
9. Рунге В. Ф. Эргономика и оборудование интерьера: уч. пособ. М.: Архитектура-С, 2004. 160 с.
10. Чинь, Франсис Д. К. Архитектура: форма, пространство, композиция. Пер. англ. М.: АСТ; Астрель, 2010. 432 с.
11. Кучеренко М. С. Виды освещения и его функции в жилом интерьере. *Дизайн и архитектура: синтез теории и практики: сб. науч. тр.* Краснодар, 2017. С. 264–275.
12. Мойсеенко З. В., Хохол Ю. Ф. Индивидуальный жилой дом: пособие настройщику. К.: Будівельник, 1981. 192 с.